

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1968

17 JUILLET 1968

PROPOSITION DE LOI

créant un « Fonds national pour la construction et l'aménagement de logements et d'institutions hospitalières pour personnes âgées ».

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le logement des personnes âgées valides et l'hébergement des personnes âgées invalides constituent un des plus importants sinon le plus important des problèmes sociaux de notre époque. Tous les porte-parole des milieux économiques, sociaux et politiques en conviennent et, malgré cela, les pouvoirs publics ne prennent aucune initiative de quelque ampleur.

Il est inutile d'insister sur le fait que les conditions actuelles de vie, conjuguées avec le vieillissement de la population, vont, si des mesures urgentes ne sont pas prises, provoquer une situation qui deviendra inextricable au cours des prochaines années.

Les montants inscrits annuellement au budget de l'Etat pour soutenir une politique de construction de logements pour personnes âgées et d'institutions gériatriques ne représentent qu'une faible partie des moyens financiers nécessaires immédiatement. Il convient donc de prendre une initiative qui doit permettre de donner à cette politique les moyens considérables qu'elle réclame. C'est le but de notre proposition de loi.

Logements collectifs pour personnes âgées.

Si le premier objectif de toute politique du troisième âge doit être de garder les personnes âgées dans le milieu familial ou de leur procurer des services d'aide, il convient d'assurer un logement décent à celles qui sont mises dans l'obligation d'entrer dans une maison de retraite.

Les Commissions d'Assistance Publique et les institutions privées qui désirent construire des homes pour personnes âgées et qui demandent l'aide de l'Etat, prévue par la loi, reçoivent généralement une réponse négative ou dilatoire par suite du manque de crédits.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BIJTENGEWONE ZITTING 1968

17 JULI 1968

WETSVOORSTEL

tot oprichting van een « Nationaal Fonds voor de bouw en het geschikt maken van woningen en verplegingsinrichtingen voor bejaarden ».

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De huisvesting van de valide en de invalide bejaarden is, zo al niet het belangrijkste, dan toch een van de belangrijkste sociale problemen van deze tijd. Alle woordvoerders van de economische, sociale en politieke milieus zijn het daarover eens en desondanks neemt de overheid geen enkel initiatief van enige betekenis.

Het is wel overbodig de nadruk te leggen op het feit dat de huidige levensomstandigheden en de daarmee gepaard gaande veroudering van de bevolking zullen leiden tot een toestand die tijdens de komende jaren onontwaarbaar zal worden, indien niet dringende maatregelen worden getroffen.

De bedragen die jaarlijks op de Rijksbegroting worden uitgetrokken ter bevordering van de bouw van woningen voor bejaarden en van instellingen voor bejaardenzorg zijn slechts een gering deel van de financiële middelen die men onmiddellijk nodig heeft. Er dient dus een initiatief te worden genomen, waardoor de voor die bouw vereiste aanzienlijke bedragen beschikbaar kunnen worden gesteld. Dit is het doel van ons wetsvoorstel.

Gemeenschappelijke woningen voor bejaarden.

Ofschoon een beleid met betrekking tot de « derde leeftijd » er, hoe dan ook, in de eerste plaats moet op gericht zijn de bejaarden in hun familiemilieu te houden of hulpdiensten te hunner beschikking te stellen, toch dient ook te worden voorzien in behoorlijke huisvesting voor hen die ertoe genoopt worden naar een rusthuis te gaan.

Wanneer Commissies van Openbare Onderstand en particulieren tehuizen voor bejaarden wensen te bouwen en de bij de wet toegekende hulp van de Staat aanvragen, stuit hun verzoek doorgaans, bij gebrek aan kredieten, op een weigering of uitstel.

Le nombre de lits disponibles en 1966 était de 47 000 environ dans le secteur public et de 20 000 environ dans le secteur privé, soit 67 000 au total pour 1 500 000 personnes âgées de plus de 65 ans. Citons en passant l'exemple des Pays-Bas où le nombre de lits est de 86 000 pour 1 200 000 personnes du même âge.

Les statistiques les plus modérées font apparaître un manque actuel de 12 000 lits et nul doute qu'un examen plus approfondi donnerait un chiffre plus important encore.

Ajoutons que les dispositions de la loi du 12 juillet 1966 sur les normes à respecter par les maisons de retraite obligent celles-ci à pratiquer d'indispensables améliorations dont le financement s'avère souvent difficile.

Institutions gériatriques

Le manque flagrant d'institutions gériatriques dans notre pays ne peut subsister. La situation actuelle est telle que la plupart des vieillards malades sont hébergés dans les hôpitaux dont les lits doivent être disponibles pour les malades souffrant d'affections aiguës. Il en résulte que les personnes âgées malades chroniques deviennent indésirables et sont évacuées dans des institutions privées qui ne disposent généralement pas de moyens pour les soigner.

Que dire du sort des malades séniles irrécupérables pour lesquels il n'existe dans tout le pays aucun établissement spécialisé ?

La loi du 23 décembre 1963 pouvait résoudre le problème, mais ici encore, le manque de moyens financiers la rend pratiquement inapplicable dans ce domaine.

Habitations privées.

Il faut enfin que l'on puisse aider les personnes âgées qui, disposant d'un petit capital, souhaiteraient passer les dernières années de leur vie dans une petite maison ou un petit appartement dont elles voudraient devenir propriétaires.

Des prêts sans intérêt ou à taux réduit, ainsi que des garanties de l'Etat, permettraient aux pensionnés disposant de revenus modestes de devenir propriétaires de leur logement.

A cet égard, les Commissions d'Assistance Publique, des Sociétés Intercommunales ou des Sociétés d'Utilité Publique, pourraient être chargées de certaines tâches et le Pouvoir exécutif pourrait imaginer des systèmes de prêts récupérables ou toutes autres formules qui permettraient aux pensionnés de vivre les dernières années de leur vie dans un logement bien à eux.

Conclusions.

L'équipement de notre pays en logements et en institutions pour personnes âgées valides et invalides, est reconnu par tous comme étant insuffisant et la situation deviendra bientôt catastrophique. Des mesures doivent donc être prises.

Puisque les montants inscrits au budget de l'Etat ne permettent aucune modification de la situation, la seule solution est de les augmenter et de les affecter à l'alimentation d'un Fonds qui permettrait de mettre immédiatement à la disposition d'une nouvelle politique les moyens financiers indispensables.

In 1966 bedroeg het aantal beschikbare bedden ongeveer 47 000 in de openbare en ongeveer 20 000 in de privé-sector, samen dus 67 000 bedden voor 1 500 000 personen van meer dan 65 jaar. Terloops vermelden wij hier dat er in Nederland 86 000 bedden zijn voor 1 200 000 personen in dezelfde leeftijdsgroep.

Uit de voorzichtigste statistieken blijkt dat er thans 12 000 bedden te weinig zijn en een grondiger onderzoek zou ongetwijfeld tot een nog hoger cijfer leiden.

Hier zij nog aan toegevoegd dat de bepaling der wet van 12 juli 1966 op de voor de rusthuizen na te leven normen de uitvoering van onmisbare verbeteringswerken oplegt en dat de financiering hiervan vaak moeilijk blijkt te zijn.

Instellingen voor bejaardenzorg.

Ons land mag het opvallend gebrek aan instellingen voor bejaardenzorg niet langer dulden. Thans is de toestand zo dat de meeste zieke bejaarden opgenomen zijn in ziekenhuizen waarvan de bedden beschikbaar moeten blijven voor zieken met een acute aandoening. Daaruit volgt dat de chronisch zieke bejaarden ongewenste gasten worden en overgebracht worden naar particuliere inrichtingen, waar de nodige verzorgingsmiddelen doorgaans niet voorhanden zijn.

Wat dan gezegd van de ongeneeslijke seniele zieken, voor wie in het ganse land geen gespecialiseerde inrichting bestaat ?

Dit probleem had door de wet van 23 december 1963 kunnen worden geregeld, maar ook hier verhindert het gebrek aan financiële middelen de toepassing van de wet.

Particuliere woningen.

Ten slotte moet hulp kunnen verleend worden aan de bejaarden die over een kapitaaltje beschikken en hun laatste levensjaren zouden willen doorbrengen in een huisje of in een appartementje waarvan zij eigenaar zouden willen worden.

Dank zij een lening zonder interest of tegen een lage rente, alsmede de waarborg van de Staat, zouden de gepensioneerden met een bescheiden inkomen eigenaar kunnen worden van hun woning.

In dit verband zouden de Commissies van Openbare Onderstand, Intercommunale Verenigingen of Verenigingen tot Nut van 't Algemeen met sommige taken kunnen worden belast en de Uitvoerende Macht zou terugvorderbare leningen of andere formules kunnen voorstellen, om de gepensioneerden in staat te stellen hun laatste levensjaren in een eigen woning te slijten.

Besluiten.

Algemeen wordt erkend dat ons land niet genoeg woningen en instellingen voor gezonde en zieke bejaarden telt en de toestand op dit gebied zal weldra catastrofaal zijn. Er moeten dus maatregelen worden genomen.

Aangezien de op de Rijksbegroting uitgetrokken bedragen het niet mogelijk maken enige verandering te brengen in die toestand, bestaat de enige oplossing erin bedoelde bedragen te verhogen en die aan te wenden tot stijving van een Fonds, zodat de vereiste financiële middelen onmiddellijk kunnen worden gebruikt voor het voeren van een nieuw beleid.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Il est créé sous la dénomination de « Fonds national pour la construction et l'aménagement de logements et d'institutions hospitalières pour personnes âgées », une administration distincte de l'Etat, jouissant de la personnalité civile.

Art. 2.

Le Fonds est chargé :

1° de l'exécution pour le compte de l'Etat, des travaux de construction et d'amélioration de logements collectifs pour personnes âgées valides;

2° de l'exécution pour le compte de l'Etat, des travaux de construction et d'amélioration de logements collectifs pour personnes âgées non valides et d'institutions gériatriques;

3° de l'exécution pour le compte de l'Etat, des travaux de construction de logements individuels pour personnes âgées.

Il effectue au nom de l'Etat les acquisitions et expropriations auxquelles les travaux peuvent donner lieu.

Art. 3.

Le Fonds peut intervenir par voie de subventions, récupérables ou à fonds perdus, de crédit ou de garantie, et par tout autre mode de financement, dans le coût des travaux, similaires à ceux visés à l'article précédent, que des organismes privés ou publics exécutent.

Art. 4.

Chaque année, seront annexés au budget du Ministère de la Santé publique :

1° le programme des travaux à exécuter au cours de l'année budgétaire;

2° le relevé complet des travaux terminés et des travaux en cours;

3° la situation comptable du Fonds.

Art. 5.

Dans la mesure de ses moyens, l'Etat met gratuitement à la disposition du Fonds, les services, l'équipement et les installations nécessaires. Le Fonds peut, en outre, engager du personnel de complément, acquérir ou louer l'équipement et les installations nécessaires et s'assurer tous autres concours pour lui permettre d'exécuter sa mission.

Le personnel de complément du Fonds est engagé par contrat, conformément à la législation relative aux contrats de louage de travail.

Par dérogation à la législation relative à la sécurité sociale et à l'octroi de salaires pendant un certain nombre de jours fériés par an, il est soumis, en ce qui concerne les allocations familiales, les vacances annuelles, le pécule de vacances et les congés officiels, au régime applicable aux agents de l'Etat. Les dispositions relatives à la déter-

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Onder de benaming van « Nationaal Fonds voor de bouw en het geschikt maken van woningen en verplegingsinrichtingen voor bejaarden » wordt een niet onder het Rijk ressorterend bestuurslichaam met rechtspersoonlijkheid opgericht.

Art. 2.

Het Fonds heeft tot taak :

1° voor rekening van de Staat werken uit te voeren voor het bouwen en verbeteren van collectieve woningen voor gezonde bejaarden;

2° voor rekening van de Staat werken uit te voeren voor het bouwen en verbeteren van collectieve woningen voor zieke bejaarden, alsmede van inrichtingen voor bejaardenzorg;

3° voor rekening van de Staat werken uit te voeren voor het bouwen van individuele woningen voor bejaarden.

Namens de Staat verricht het de aankopen en onteigeningen waartoe die werken aanleiding kunnen geven.

Art. 3.

Door middel van terugvorderbare subsidies of toelagen om niet, door het verstrekken van leningen of van waarborgen, en door enige andere wijze van financiering kan het Fonds bijdragen in de kosten voor gelijkaardige werken als in het voorgaande artikel zijn bedoeld, die door particuliere of overheidsinstellingen worden uitgevoerd.

Art. 4.

Ieder jaar worden als bijlagen bij de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid gevoegd :

1° het programma van de in de loop van het begrotingsjaar uit te voeren werken;

2° de volledige opgave van de voltooide en de in uitvoering zijnde werken;

3° de boekhoudkundige staat van het Fonds.

Art. 5.

In de mate van zijn mogelijkheden stelt de Staat kosteloos de nodige diensten, outillage en installaties ter beschikking van het Fonds. Het Fonds kan daarenboven aanvullend personeel in dienst nemen, de nodige uitrusting en installaties aankopen of huren en zich welke andere medewerking ook verschaffen om zijn taak te vervullen.

Het aanvullend personeel van het Fonds wordt op overeenkomst in dienst genomen, overeenkomstig de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten.

In afwijking van de wetgeving op de sociale zekerheid en van de toekenning van loon tijdens een aantal feestdagen per jaar, valt het onder de op het rijksperoneel toepasselijke regeling inzake kinderbijslag, jaarlijkse vakantie, vakantiegeld en officiële dagen vrijaf. De bepalingen betreffende de vaststelling en de verdeling van de

mination du montant des cotisations de sécurité sociale et à leur répartition seront adaptées en conséquence par arrêté royal.

La loi du 20 mai 1949 étendant l'application du régime de la sécurité sociale à certains travailleurs occupés par les administrations publiques n'est pas applicable au personnel de complément.

Art. 6.

Le Fonds est géré par le Ministre de la Santé publique.

Art. 7.

Le Ministre de la Santé publique est assisté d'un conseil consultatif.

Ce conseil est composé du secrétaire général du Ministère de la Santé publique, de l'administrateur général du Fonds, ainsi que de deux fonctionnaires du Ministère de la Santé publique, de deux fonctionnaires du Ministère des Finances et d'un fonctionnaire du Ministère de l'Intérieur, nommés par le Roi.

Le conseil est présidé par le secrétaire général du Ministère de la Santé publique.

Art. 8.

Le Directeur général de l'Administration de l'Assistance est administrateur général du Fonds. Il est chargé de la gestion journalière du Fonds. Le Ministre de la Santé publique peut déléguer certains de ses pouvoirs à l'administrateur général du Fonds, ainsi qu'à des fonctionnaires du Département de la Santé publique ayant au minimum le grade de directeur.

Art. 9.

Les ressources dont dispose le Fonds sont :

- a) le produit des emprunts visés à l'article 10;
- b) les avances éventuelles du Trésor;
- c) le montant d'une dotation annuelle; ce montant ne peut être inférieur aux sommes nécessaires en vue de supporter les charges financières résultant des emprunts visés à l'article 10.

Art. 10.

Le Fonds est autorisé à emprunter à concurrence d'un montant total de 15 milliards, moyennant accord du Ministère des Finances.

Les emprunts sont garantis par l'Etat et les titres qui les représentent, portent le visa du Trésor et celui de la Cour des comptes. Les signatures à y apposer peuvent être remplacées par des griffes.

Le Fonds assure le paiement des intérêts et le remboursement du capital des emprunts; les frais de confection des titres d'émission et de gestion des emprunts sont à sa charge.

Lorsqu'il s'agit d'emprunts publics, l'époque et les conditions de leur émission sont fixées par le Roi, sur proposition des Ministres des Finances et de la Santé publique.

bijdragen voor sociale zekerheid worden dienovereenkomstig bij koninklijk besluit aangepast.

De wet van 20 mei 1949, waarbij de toepassing van het stelsel der maatschappelijke zekerheid wordt uitgebreid tot sommige arbeiders door de openbare besturen tewerkgesteld, is niet toepasselijk op het aanvullend personeel.

Art. 6.

Het Fonds wordt beheerd door de Minister van Volksgezondheid.

Art. 7.

De Minister van Volksgezondheid wordt bijgestaan door een raad van advies.

Deze raad bestaat uit de secretaris-generaal van het Ministerie van Volksgezondheid, de administrateur-generaal van het Fonds, alsmede uit twee ambtenaren van het Ministerie van Volksgezondheid, twee ambtenaren van het Ministerie van Financiën, één ambtenaar van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, die door de Koning benoemd worden.

De raad wordt voorgezeten door de secretaris-generaal van het Ministerie van Volksgezondheid.

Art. 8.

De directeur-generaal van het Bestuur van de Onderstand is de administrateur-generaal van het Fonds. Hij is belast met het dagelijks beheer van het Fonds. De Minister van Volksgezondheid kan sommige van zijn bevoegdheden overdragen aan de administrateur-generaal van het Fonds, alsmede aan ambtenaren van het Departement van Volksgezondheid die ten minste de graad van directeur hebben.

Art. 9.

De geldmiddelen waarover het Fonds beschikt zijn :

- a) de opbrengst van de in artikel 10 bedoelde leningen;
- b) eventuele voorschotten van de Schatkist;
- c) het bedrag van een jaarlijkse dotatie; dit bedrag mag niet lager zijn dan de bedragen welke nodig zijn om te voorzien in de financiële last welke aan de in artikel 10 bedoelde leningen is verbonden.

Art. 10.

Het Fonds is ertoe gemachtigd, met instemming van de Minister van Financiën, leningen aan te gaan tot een totaal beloop van 15 miljard.

De leningen worden door de Staat gewaarborgd en op de desbetreffende effecten komt het visum van de Schatkist en dat van het Rekenhof voor. De erop aan te brengen handtekeningen mogen worden vervangen door parafen.

Het Fonds zorgt voor de betaling van de renten en de terugbetaling van het kapitaal van de leningen; de kosten voor de aanmaak van de geëmitteerde effecten en voor het beheer over de leningen komen ten laste van het Fonds.

In geval van overheidsleningen moeten het tijdstip en de voorwaarden van de uitgifte door de Koning op voorstel van de Minister van Financiën en van de Minister van Volksgezondheid worden vastgesteld.

Art. 11.

Sauf dérogation spéciale accordée par le Ministre des Finances, le Fonds ne peut se faire ouvrir de compte qu'à l'Office des chèques postaux et à la Banque Nationale.

Art. 12.

§ 1. Les acquisitions et expropriations visées à l'article 2 sont effectuées par le Fonds, conformément aux lois et arrêtés auxquels sont assujetties les administrations de l'Etat.

Le produit de la revente des immeubles non incorporés dans le domaine public, ainsi que toute recette généralement quelconque à provenir des immeubles acquis sont attribués au Fonds.

§ 2. Les fonctionnaires de l'Administration de l'Enregistrement et des Domaines sont habilités à agir au nom du Fonds pour toutes les matières visées au § 1er, ainsi que pour les recouvrements de créances.

Les présidents des comités d'acquisition d'immeubles pour le compte de l'Etat sont compétents pour représenter le Fonds en justice.

Art. 13.

Tous les marchés pour travaux, fournitures ou services au nom du Fonds, sont soumis aux dispositions législatives relatives aux marchés passés au nom de l'Etat.

Art. 14.

Le Fonds est assimilé à l'Etat pour l'application des lois relatives aux taxes et impôts directs au profit de l'Etat, des provinces et des communes.

Art. 15.

Le Fonds est classé parmi les organismes de la catégorie A, énumérés par l'article 1er de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public.

Les dispositions de cette loi lui sont applicables, pour autant qu'elles ne dérogent pas à la présente loi.

Art. 16.

Le Roi confiera la gestion des établissements créés en vertu de l'article 2 de la présente loi à un Fonds provincial d'assistance ou à une commission communale ou intercommunale d'assistance.

10 juillet 1968.

Art. 11.

Behoudens een door de Minister van Financiën toe te stane afwijking kan het Fonds zich geen rekening doen openen dan bij het Bestuur der Postchecks en bij de Nationale Bank.

Art. 12.

§ 1. De in artikel 2 bedoelde aankoop- en onteigeningsverrichtingen worden door het Fonds uitgevoerd overeenkomstig de wetten en besluiten waaronder de rijksbesturen vallen.

De opbrengst van de wederverkoop der niet in het overheidspatrimonium opgenomen onroerende goederen evenals enigerlei ontvangst uit de verworven onroerende goederen worden aan het Fonds overgemaakt.

§ 2. De ambtenaren van het Bestuur der Registratie en Domeinen zijn gerechtigd om namens het Fonds op te treden voor alle in § 1 bedoelde aangelegenheden, alsmede voor de invordering van uitstaande posten.

De voorzitters van de comités tot aankoop van onroerende goederen voor rekening van de Staat zijn bevoegd om het Fonds in rechte te vertegenwoordigen.

Art. 13.

Alle overeenkomsten inzake werken, leveringen of diensten ten name van het Fonds vallen onder de wetbepalingen betreffende de namens de Staat gesloten overeenkomsten.

Art. 14.

Voor de toepassing van de wetten betreffende de taksen en directe belastingen ten bate van de Staat, de provincies en de gemeenten, wordt het Fonds met de Staat gelijkgesteld.

Art. 15.

Het Fonds wordt ingedeeld bij de instellingen van categorie A die zijn opgesomd in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De bepalingen van voornoemde wet zijn op het Fonds toepasselijk voor zover zij niet van de onderhavige wet afwijken.

Art. 16.

De Koning vertrouwt het beheer van de krachtens artikel 2 van deze wet opgerichte instellingen toe aan een provinciaal onderstandsfonds of aan een gemeentelijke of intercommunale commissie van onderstand.

10 juli 1968.

R. GILLET,
F. BOEY,
L. GUSTIN,
M. PIRON,
F. DE WEERDT.